

## Warszawski

Oddanie Prus krzy-  
żakom przez Konra-  
da X. Mazow: 1228.

## NOWOŚCI WARSZAWSKIE: 2

w Nrze 31 Rozrywek dla Dzieci wyszły z druku onegdaj, znajduje się rycina Portretu, śp: *Marjanny z Swidzińskich Lanckorońskiejskiej Kasztelanowej Połanieckiej*, litografowana przez *Marją Hermann*, i Rys prawdziwie wzorowego i obywatelskiego życia tej cześci godnej Pani. Umieszczamy niektóre wyjątki. „Nie znając wcale drobiazgowej oszczędności, i jedynie rozsądnem i stałem rozporządzeniem dochodów, przez lat tak wiele i podczas tylu zaburzeń i odmian, umiała dom swój doskonale i zawsze na tymże stopniu utrzymać; nie strwońska ale owszem przyczyniła fortuny, z pożytków pracy swojej naśadziła dla krewnych *winnice*. Moda, zbytki powstające, nie zdołały zmienić raz zaprowadzonego trybu; wyszła nad te bożyszcza światowe, nie niosła im hołdu. Jtak, u niej do końca wbrew modzie, bywały *postaropolsku* obiady wczesne, kawa; a zamiast herbaty, wieczera; szalów turckich bez których dziś nie tylko wielkie Panie obejść się nie mogą, nie miała wcale; mowa więc pismach, w jej salonie, była zawsze mowa o *jez y sta*; modliła się codziennie razem z czeladką; a kiedy *czas* wejść do znaczniejszych domów bez pytania nie można, jej dom, luby pomnik *staropolskiej gościnności*, od południa do nocy, stał otwarty dla wszystkich. A dobroczynność jej któż wypowie? *Jej to ręka* niustannie otwartą była dla ubóstwa, prawdziwie *łączyła dłonie nad niedostatecznym*,

bo zdawało się że na bliźnich w potrzebie, sypnie *zary* pełnemi rękoma. Objąwszy myślą jej miłosierne uczynki, możnaby sądzić, że w jej domu odnawiał się  *cud siedmiorga chlebów*, albo też wyznać prawdę przysłowia: *Jalmużna nie wypróżnia szkatuły*. Nie miała wiele więcej nad sto tysięcy dochodu; dom jej był zasobny, otwarty, pięknie utrzymany, nie mało osób chleba jej codziennie jadło; wspierała licznych krewnych, posażyla domowych, przynosiła co rok miątku, a Kościoły iasniały jej darami, wzmagaly się jej szcodym datkiem zakony, klasztory, szpitale; nigdy ubogi bez wsparcia od niej nie odszedł, wielu osobom stały los zapewniła; do wszystkich składek zawsze najpierwsza, *Instytut Głuchoniemych* w Warszawie, jej po części był swój winien; wyprzedzała *kałeków* i *chorych*; wstydlive ubóstwo ukryć się przed nią nie zdołało, i najczęściej potajemniey nieznanomym świadczyła. Zapewne też i jedna część *miłosiernych* jej darów i *jalmużn* nie jest światu wiadoma; prawdziwa *Chrześcjan*ka, niewiedziła lewa ręka, czem była prawa dla bliźnich; iak drudzy z błędów tak ona z dobrych uczynków tajemnicę czyniła; zdarzyło się raz, że Osoba z jej towarzystwa musiała koniecznie odprawić *podróż*, a nie miała o czem. *Ofiarować* jej w ręce daru pieniężnego ś. p. *Lanckorońska* nie śmiała; ale cóż czym? Spowiednikowi swemu dała sto dukatów, aby tej osobie *zaniósł* i imie dającej równie zataił i sk te grzechy, które mu zwierzała. Usłuchał jej, oddał



i zamilozał; lecz delikatność daru, rękę dobroczynną wykryła. Mówią także, iż chcąc się dowiedzieć o ubogich niższej klasy, często w czasie ciągnięcia *Loterji Liczbowej*, zaufanego człowieka posyłała na Kantor, aby po smutku nad przegraną rozpoznał potrzebnych; i tak raz rozpaczającej kilkorga dzieciak Matce, która pewna będąc, że *Terno* wygra, ostatni grosz na zgubę puściła, oczekiwana sumę wyliczyć kazała; zalecając jej tylko, aby już nigdy więcej na *Loterję* nie stawiała. Równie uczynna iak miłosierna, nie tylko pieniędzmi, staraniem, zachodami świadczyła; ileż w jej domu robiło się składek, loterji, a wszystkie się udawały; u niej to zawiązały się owe *Wielko-tygodniowe Kwesty*; długo jej ręce rozdawały zebrane na tych dobroczynnych pielgrzymkach pieniądze; a przysług iak wiele czyniła? któżkolwiek udał się do niej z prośbą iaką, pewny mógł być wypełnienia, iesli to, w jej mocy było; iakże ona wiele kłótni zagodziła, ile skoiarzyła małżeństw, do iak wielu czynów szlachetnych pomogła, iak rozkrzewiała cnotę i dobre obyczaje, przykładem swoim, radami i ową miłością dobrego, którą jej serce pałało.“

Wizny *Rudolf Dołusiński* Lekarz Dywiz: W. Pol: oddał w tych dniach do Gabinetu *Zoologicznego Kr: War: Uniwersytetu Ryb*, o której (iako osobliwej) w roku zeszłym doniesionem było, a którą w *Narwi* pod *Ostrołęką* złowiono. Jest to *Minog morski* (Petromyzon marinus) dosyć okazałej wielkości, bo mający 29 calów. Ryby tego gatunku wychodzą co wiosna z morza do rzek, i w tych czasach bardzo daleko się zapędzają. Jle wiadomością zasięgnąć można, największe dotąd widziane, miały po 2 łokcie długości; sztuka więc do Gabinetu oddana należy do liczby większych i rzadziej zdarzających się. Dr: J.

Przy ulicy *Grzybowskiej* pod Nr 1030 gdzie

są *Kąpiele Żelazne*, Właścicielka na żądanie *WW. Doktorów*, dla cierpiących osób zrobiła ulgę w poratowaniu zdrowia, to iest: dotąd nieznaną w kraiu naszym, a za granicą bardzo używaną i bardzo pomocną *Kąpiel*, iak Francuzi nazywają *Bain de Dauche*, a Niemcy *Tropizad*. Ukończyła więc i takowa iuz iest zupełnie urządzoną, z wszelkimi potrzebnymi wygodami; które iednak iedynie za przepisem *WW. Doktorów* chorym udzielone będą. Ponieważ iest tylko iedna taka *Kąpiel*, a zatem osoby używający onej, zechcą sobie godziny wyznaczyć aby ieden drugiemu nieprzeszkadzał. Cena takiej *Kąpieli* zł. 6.

Wczoraj było stopni ciepła 27.

Do *Kalisza* na terazniejsze *S. Jańskie tranza-kcje* przybyło bardzo wielu Obywateli; liczba Gości była nierównie większa niż od lat kilku. Między zabawami w tym czasie zjazdu dawnymi, szczególniejszą wzbudził ciekawość *Szyb-kobiegacz* na którego widzenie zebrało się kilkanaście tysięcy osób wszelkiego stanu.

Dnia 27 z.m. w *Siedlcach* rozstał się z tym światem powszechnie szacowany, ś. p. *WJP. Tomasz Klimaszewski* Sędzia Trybu: strawiwszy w usługach Kraiowych lat 30, a przeżywszy lat 57.

z *Petersburga*. — *J. C. M. W. Xże MICHAŁ* d. 7 z. m. v.s. wyjechał do miasta *Moskwy*. — *N. PAN* do Kommissji urządzającej obrzęd Koronacyjny, dołączył *Senatora Xięcia Cycjanowa* i Rzecz: Rad: St: *Gedeonowa*. — Ciało w Bogu spożywającej *CESARZOWEJ ELŻBIETY ALEXIEJEWNY* przybyło do *Mażajska* wczoraj (25 Maia) o godzi: 10 wieczorem. Po złożeniu truny w *Soborze* na podróżnym katafalu, odprawiona była przez Najprzewielebniejszego *Filareta* panichyda, w obecności *NAJIASNIEJSZEJ CESARZOWEJ JMŚC MARJI FEDOROWNY* i te-



goż dnia o godzi: 3 z południa, ciało w dalszą wyjdzie drogę. — Wczoraj, we czwartek d. 3 Czerwca, rozpoczęły się w sali powszechnego zebrania Rządzącego Senatu Departamentów S. Petersburskich, posiedzenia Najwyższego Sądu Kryminalnego, ustanowionego Najwyższym Manifestem z d. Pt. Czerwca: Straż jego honorową, prócz zwyczajnego hauptwachu, składa oddział pułku kawalergardów.

Miasto *Międzyboż* na *Podolu* d. 11 z. m. zupełnie zgorzało, z 300 domów, są tylko gruzy; z sprzętów i towarów nie nieuratowano; kilkanaście osób utraciło życie.

### ROZMAITOŚCI.

*Ateny* na które teraz mają zwróconą uwagę przyjaciele *Greków*, są osadzone wojskiem pod dowództwem Pułkownika *Fabwje*. Interessa *Greckie* znowu mają pomyślniejszy obrot. *Xie Demetry Ipsylanty* wydał protestację przeciw uchwale rządu *Greckiego* ( która umieszczona była w wczorajszym *Kurjerze* ) i kończy ją temi słowy: „ Jako *Greki* i przyjaciel wolności mojego narodu; póty będę walczył o jego niepodległość wspólnie z mimi ziemkami; póki najmniej ostatnia kropla krwi pozostanie. ” Po ogłoszeniu tej protestacji, rząd postanowił, że *Xie* utraci wszelkie stopnie wojskowe i cywilne. — z *Ameryki* donoszą że *Jenerał Sukr* ma zamiar wkroczyć do *Brazylii*. — Dnia 12 z. m. zabił piorun człowieka wokolicach *Luxenburga*, gdzie od niepamiętnych lat niezginęło tyle ludzi przez uderzenie piorunów iak w zeszłym miesiącu. — Niedawno w pobliskości *Turnhut*, cały rój Pszczoł osiadłszy podróżniącego człowieka, tak go pokłuli żądźkami, iż w największych męczarniach zakończył życie. — z *Wszystkich* okolic *Królestwa Węgierskiego* przybywają smutne wiadomości o niezmiernych grabieżach i piorunach, które zrzędziły znaczne szkody. — Niedawno

przywołano lekarza *Monten* z *Lugdunu*, aby się udał do wsi o 3 mile odległej, gdzie znajdowała się *Kobieta* na zleżeniu. Lekarz niebawnie udał się w to miejsce, lecz przybywszy odebrał wiadomość, iż ta *Kobieta* umarła i jest pochowana; niebiedąc kontent, z tak śpiesznego pogrzebu, rozkazał natychmiast wykopać nieboszczkę, której ciało gdy zostało odkryte, było iezzcze nieco ciepłe, iednak mimo wszelkiego starania nie mogło być ożywione, szczęściem przez znaną biegłość i niezmierną pracę, dokazał tenże Lekarz; z podziwieniem wszystkich obecnych, iż żywe *Dziecko* przyszło na świat, które bez jego pomocy byłoby musiało zakończyć życie przed urodzeniem. — *Cesarsko-Rosyjska Fregata* nazwiskiem *Przedstewzięcie*, będąca pod dowództwem *Kapitana Kocebuęgo*, zawinęła z swojej odległej podróży d. 15 z. m. do *Portsmutu*. — w *Indjach* wschodnich kazały się spalić żywcem na stosach 2 *Wdowy*, z których iedna miała lat 12 a iej zmarły mąż 15, druga zaś 99 a iej mąż 100!! — *Boliwar* przybył napoczątku *Marca* do *Limy*, gdzie zwołał nad. 20 *Kwietnia* *Kongres Peruński*. — *Wiadomość* o pożarze domu celnego w *Wenraku* potwierdza się. *Wartość* towarów które się w tym gmachu w nocy z d. 7 *Kwietnia* r. b. spaliły, wynosi do 400,000 *dolarów*. — *Zdanie* się iż w *Waladolid* w *Hiszpanji*, zaszły znaczne zaburzenia, gdyż tam posyłaia bardzo wiele wojska. — *Przed 7* laty przywieziono z *Afryki* do nowego *Orleanu* młode szczepy drzew *Daktylowych*, które teraz mają do 40 stóp wysokości i tej wiosny okryte są kwiatem. — w *Paryżu* zakończył życie d. 13 z. m. powszechnie poważany Lekarz i Autor kilku dzieł, *Doktor Moro de la Sarte* urodzony r. 1771: — w *Rzymie* założył niedawno *Franciszek Paunsek*; szkołę ięzyka niemieckiego. — *Korpus Kadetów* w *Westpoint* w *Amery-*



ce *Pełnocnej*, wystawia teraz na tamecznym wzgórzcu, pomnik dla Tadeusza Kościuszki. Koszt ta tego pomnika wynosić mają 4,000 dolarów.

### PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Zieliński Antoni Oby: z Prasnyskiego. — Kamiennicka B. Jeneratowa z Starej-Wsi. — Wronski Michał Oby: z Krakowa. — Walewski Ant: Hra: z Piotrowic. — Brodzki Radca Sta: z Prasnyskiego. — Donajrów Tytułarny Sowel: z Petersburga. — Malinowski Kommissarz z Suwalk. — Tarnowski Wła: Hra: — Szydłowski Teodor Hra: z Lublina. — Wołowski Ludwik Oby: z Prus.

### DONIESIENIA.

Znający gospodarstwo wiejskie, we wszystkich jego częściach, posiadający języki łaciński, rossyjski i inne, po kilkoletniej praktyce rządowej, obeznany z sądownictwem organizacją władz administracyjnych, ma, obłąbne świadectwa konduity i sprawowanych obowiązków, życzy przyjąć obowiązki Pełnomocnika, Rządcy dobr lub Sekretarza bądź w Królestwie bądź w Państwie Rossyjskiem, Życzący tej osoby adres awój na dostać raczy do Drukarni Kurjera.

Piękne dzieło Encyclopedie ou Dictionaire des sciences etc. w 35 tomach in folio z tablicami, wzmiankami, rycinami, w dobrej oprawie, jest do zbycia za 200 talarów. Wiadomość w Cukierni Lürsa przy ulicy Miodowej, gdzie także widzieć można Katalog innych dobrych dzieł naukowych przeznaczonych na zbycie z wolnej ręki.

Podpisany na honor zawiadomić amatorów Owiec, iż stado Tryków najlepszego gatunku merynosów czystej kwi, które tu miał w Warszawie w Hotelu Polakim, przypędził do wsi Pawłowice pół mili za miastem Eloniem obok traktu głównego do Łowicza leżącej; życzący więc sobie nabyć raczą się tamże zgłosić. —

M i k e t t a.

Niżej podpisany od lat kilka ciągle utrzymujący Restaurację w domu W. Schucha przy ulicy Okopowej Nr 1763, na honor niniejszem zawiadomić interesujących osoby, iż utrzymywania takowej z dniem S. Jana r. b. poprzestał, oraz uprasza iżby kto sobie życzył nabyć z wolnej ręki wszelkich sprzętów służyc mogących tak do utrzymywania Restauracji, Cukierni, Kawiarni etc., takowe w każdym czasie począwszy od dnia 4. do dnia 12 b. m. i r. za zgłoszeniem się do niżej podpisanego właściciela tyczyć, mieszkającego dotąd w powyżej wymienionym domu objezrane i za gotowe pieniądze nabyte być mogą. — D. R o z a Ń s k i,

Niżej podpisany z udzielonego sobie pozwolenia od Rządu założył Fabrykę Bronzów i Guzików, ma zaszczyt przeto niniejszym podać do wiadomości, iż prócz wielu gatunków Bronzów nowych w Sklepie przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 378 na przeciwko samej Poczty, znajdujących się, przedsięwziął przyjmować wszelkie stare do odnowienia w sposobie zagranicznym. Prócz tego dostać można wszelkich gatunków Guzików o których dobroć i trwałość jako i bronzów podpisany najusilniej starać się będzie. —

S c h m i d t et Comp.

Kto ma na zbycie Bryczkę krytą, na 4 ryssorach, dogodną do podróży i pakowną, niech się zgłosi do magazynu sreber przy ulicy Bielarskiej Nr 608.

Zegarek kameryzowany, z stalowym łańcużkiem męskim, został zgubiony d. 3 Lipca r. b.; kto by go znalazł, niech go odda pod Nr 500 Lit: C. przy ulicy Podwale do właściciela za co dostanie przyzwoitą nagrodę.

Dziewczyna 6 lat mająca, twarzy okrągłej, oczów piwnych, włosów czarnych ostrzyżonych; zablakala się dnia 17 Czerwca r. b., u kogo się znajdzie lub ma onia wiadomość raczy dać znać pod Nr 119 przy ulicy Piwnej.

Kilka sum 5, 15 albo 40.000 złp: w kamienicach tu w Warszawie na pierwszą hypotekę zabezpieczone są pod dobrimi warunkami do nabycia. Dowiedzieć się można w Księgarni A. Brzeziny przy ulicy Miodowej.

Artystka Włoska, życząca dawać lekcje śpiewania, poleca się szanownym amatorom którzyby się doskonalili chcieli w tym przedmiocie i zawiadania zarazem iż stosując się do terażniejszych czasów zapewnią cenę umiarkowaną. Dowiedzieć się można w Pałacu Teperowski zwanym przy ulicy Miodowej Nr 495 w Sklepie Sukiennym.

Życzący sobie dzierzawy na lat 6 od S. Jana r. b. o mil 12 od Warszawy z tej strony półtory mili odległej od Wisły są dobra do wydzierżawienia z wolnej ręki w gruntach dobrych, z gurgelnia, borem, w pastwiskach żyznych, obszernych i zdrowych tak dla bydła jako i owiec; zgłosić się zechce do podpisującego mieszkającego przy ulicy Miodowej Nr 489. —

Erazm Żembrowski K. T. C. W. M.

Wyfel brudno kasztanowaty, ze stopką tylko przednią białą, łatą na piersiach takiegoż koloru, i jedną ostrogą, zginał; kto by onim wiedział niechaj da znać na ulicę Długą pod Nr 586 Lit. B. zaco dostanie u grody dukatów 2, a w przypadku trudniejszego od krycia większą ieszczę nagrodę.

Teatr. w Krótkc nowa Kom: *Doktor nieboszczyk*